

КОНСПЕКТ
ЗА КАНДИДАТ-ДОКТОРАНТСКИ КОНКУРС
ПО ОРГАНИЗАЦИОННА ПСИХОЛОГИЯ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.2. ПСИХОЛОГИЯ

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА
„ТРУДОВА, ОРГАНИЗАЦИОННА И ИКОНОМИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ“

1. Същност на организационната психология и равнища на анализ на поведението в организациите. Традиционен и съвременен възглед за организационното поведение. Теории за управлението на организациите.
2. Управление на комуникациите в организационната структура. Формална и неформална комуникация. Модели за комуникация и фактори за ефективност на комуникацията.
3. Вземане на решение в организациите. Модели за вземане на решение. Групово вземане на решение. Техники за подобряване на груповото вземане на решение.
4. Власт и влияние в организацията. Модели на власт и зависимост. Фактори на организационната политика. Поведенчески стратегии и тактики за оказване на влияние.
5. Теории за лидерството. Теория на чертите и харизматичност на лидерите. Ситуационни и вероятностни модели за лидерско поведение. Управленски функции и лидерски роли.
6. Съвременни подходи към лидерството. Трансформиращо лидерство. Социокултурни различия в лидерството.
7. Управление на конфликтите в организацията. Теории и възгледи за конфликтите. Фактори за възникване на конфликта и фази на конфликтния процес. Стратегии и техники за разрешаване на конфликти.
8. Межкултурни различия в организационното поведение. Ценностни измерения и културни дилеми. Подходи и модели за изследване на националната култура и влиянието ѝ върху поведението в организацията .
9. Организационна култура – същност, функции, характеристики. Типове организационна култура. Създаване, промяна и пренасяне на организационната култура.
10. Организационна социализация. Етапи в процеса на организационна социализация. Подходи и практики за адаптиране на служителите в организацията.
11. Управление на промяната в организацията. Равнища на промяната и етапи в осъществяването ѝ. Подходи за преодоляване на съпротивата срещу промяната.
12. Същност и особености на организационното развитие. Етапи в процеса на организационно развитие. Цели и ценности на организационното развитие.
13. Групи и групово взаимодействие в организацията. Критерии и фактори за групова ефективност. Анализ на ролите в екипа. Подходи и техники за изграждане на екипи.

14. Взаимодействие между групите в организацията. Групови граници и групови стереотипи. Подобряване на междугруповото сътрудничество.
15. Организационно учене. Подходи и модели за организационно учене. Характеристики на уещата организация. Стимулиране на иновативността и креативността в организацията.

Съставил конспекта:

Проф. д.пс.н. Снежана Илиева

ЛИТЕРАТУРА

- Давидков, Ц. (2019). Изследвания върху културите. Културни ориентири на управлението. София, Парадигма.
- Джонев, С. (2000). Социалната организация - Теория, диагностика, консултация. София, Софи-Р.
- Илиева, С. (2006). Организационна култура. Същност, функции и промяна. С., Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 332 с.
- Илиева, С. (2006) Организационно развитие (второ преработено и допълнено издание). С., Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 269 с.
- Илиева, С. (1998). Привързаност към организацията. Психологически анализ. София.
- Нелсън, Д. Камбъл Куик, Дж. (2017). Организационно поведение. Науката, реалният свят и ние. София, Изток-Запад.
- Карастоянов, Г. (2018). Индивидуални различия при вземане на решение. С. Изток-Запад.
- Паунов, М., Паунова, М., Паунов, А. (2013). Организационно поведение. София, Сиела.
- Ригио, Р. (2006). Въведение в индустриалната/организационната психология. Дилок, София.
- Тромпенаарс, Ф., Хампдън -Търнър, Ч. (2004). Да се носиш по вълните на културата. София
- Хофстеде, Х. (2001). Култури и организации. Софтуер на ума. Межкултурното сътрудничество и значението му за оцеляването. София.
- APA Handbook of industrial and organizational psychology. APA, 2010.
- Anderson, D. (2020) (5th ed.). Organization development: The process of leading organizational change, Sage Publications, Inc.
- Arnold, J. Randall, R. et al. (2010). Work psychology (5th ed.). Pearson.
- Cooper, C. (2019). Current issues in work and organizational psychology. Routledge.
- Chmiel. N. (ed.) (2008). An introduction to work and organizational psychology: A European perspectives. Blackwell Publishing.

Doverspike, D., Flores, C. (2019). *Becoming an Industrial-Organizational Psychologist*. Routledge.

Landy, F., Conte, J. (2016). *Work in 21st century. An introduction to industrial and organizational psychology*. Wiley.

Levy, P. (2017). *Industrial/Organizational Psychology. Understanding the workplace*. (5th ed.) Worth Publishers.

Rothman, I., Cooper, C. (2015). *Work and organizational psychology*. Routledge.

Schein, E. (2010). *Organizational culture and leadership*. (4th ed). John Wiley and Sons.

Spector, P. (2003). *Industrial and organizational psychology. Research and practice*. John Wiley and Sons.